

ENERGIAHATÉKONYSÁGI KÖTELEZETTSÉGI RENDSZER

GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK¹

(Frissítve: 2021. május)

A legfrissebb információkért kérjük, kísérje figyelemmel honlapunkat!

1. Milyen jogszabályok és uniós jogforrások vonatkoznak az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerre (EKR)? 3
2. Melyek a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) feladatai az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerrel összefüggésben? 3
3. Kik tartoznak az EKR kötelezett körébe?..... 3
4. Hogyan kell eljárni a tárgyévben esedékes energiamegtakarítás mértékét megállapító határozat átvételét követően? 3
5. Milyen határidővel kell bejelenteni az energiamegtakarítási kötelezettség teljesítését? 4
6. Milyen módon lehetséges az elért megtakarítás több évre történő beszámítása, ill. átvitele egyik évről a másikra? 4
7. Milyen energiamegtakarítás számolható el a kötelezettségi rendszerben?..... 5
8. Mely energiafogyasztás minősül végsőenergia-fogyasztásnak?..... 5
9. Ha egy gazdálkodó szervezet főtevékenysége az energiaátalakítási ágazatba sorolandó, akkor elszámolhat-e az EKR-ben a cégen belül végzett beruházásból származó energiamegtakarítást? 5
10. Mit jelent, hogy a kötelezett vagy a beruházást megvalósító hozzájárulásának addicionálisnak kell lennie?..... 5
11. Mely tevékenység minősülhet addicionális hozzájárulásnak?..... 6
12. Melyek az addicionális hozzájárulás igazolásának lehetséges formái?..... 6
13. Mit kell érteni az addicionális hozzájárulás szükségességén, ha a beruházáshoz alternatív szakpolitikai intézkedéseket is igénybe vesznek?..... 7
14. Lehet-e utólagos az addicionális hozzájárulás?..... 7
15. Mentésül-e a kötelezett az EKR-kötelezettség teljesítése alól a mezőgazdasági célú üzemanyag-értékesítés vonatkozásában? 7

---

¹ Az itt közölt információk kizárólag tájékoztató jellegűek. Tekintettel arra, hogy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény alapján a Hivatal részéről nyújtott tájékoztatás nem minősül közjogi szervezetszabályozó eszköznek, a kérdés-felelet formájában megfogalmazott jelen tájékoztatás nem képez hivatkozási alapot, jogi, kötő-, illetve bizonyító erővel nem rendelkezik.

16. Elszámolható-e a szén, fa, biomassza, egyéb tüzelőanyagok felhasználása által elért végsőenergia-megtakarítás?	7
17. Milyen megújuló energiát felhasználó technológiák számolhatók el az EKR keretében?	8
18. Hogyan kell majd alkalmazni a katalógus felülvizsgálatát követő módosításokat a folyamatban lévő beruházásokra?	8
19. Kié a létrejövő energiamegtakarítás mint vagyoni értékű jog?	8
20. Értékesíthet-e megtakarítást egy kötelezett fél más kötelezett részére?	8
21. Honnan tudom, hogy mekkora nagyságú energiamegtakarítási kötelezettséget kell teljesítenem az adott évben?.....	9
22. Hogyan határozza meg a Hivatal a végfelhasználók részére értékesített földgáz mennyiségét és az energiamegtakarítási kötelezettséget?	9
23. Hogyan határozza meg a Hivatal a végfelhasználók részére értékesített villamos energia mennyiségét és az energiamegtakarítási kötelezettséget?.....	9
24. Hogyan határozta meg a Hivatal a végfelhasználók részére értékesített közlekedési célú üzemanyag mennyiségét és az energiamegtakarítási kötelezettséget a 2021. évre vonatkozóan?	10
25. Van-e arra lehetőség, hogy a 2021-ben elkezdett, de 2022-ben befejeződött beruházásokat 2021-re 100%-ban el lehessen számolni?	11
26. Hogyan befolyásolja egy intézkedés kezdő időpontja, befejezése, hitelesítése, az auditnak a Hivatal felé történő bejelentése azt, hogy mely évre lehet elszámolni megtakarításként?.....	11
27. Visszavonható-e a Hivatalhoz bejelentett energiamegtakarítás?.....	11
28. Hogyan működik a visszamenőleges elszámolás?	11
29. Elszámolható-e megtakarítás napelem telepítésére?.....	12
30. Elszámolható-e megtakarítás elektromos autóra történő cserére?.....	12
31. Milyen időszakra kell feltüntetni a megtakarítás mennyiségét az első évben – valós időszakra kell figyelembe venni vagy teljes évre?.....	12
32. Figyelembe vehető-e a 2030. december 31. utáni energiamegtakarítás a 2021-2030. között elszámolható megtakarítás megállapítása során?	12
33. Hogyan történik a szakreferensi szolgáltatás keretében javasolt projektek elszámolása?.....	12
34. Minek minősül a végfelhasználó számára értékesített gáz, ha a végfelhasználó abból saját felhasználására villamos energiát állít elő gázmotorral?	13
35. Mekkora bírság szabható ki az energiamegtakarítási kötelezettség nem-teljesítése esetén?.....	13
36. A végfelhasználóknak az EKR vonatkozásában nincs együttműködési kötelezettségük az EKR-kötelezettekkel. Ez nem okoz nehézségeket?	13
37. Tervezik-e másodlagos piac megszervezését, úgynevezett fehér bizonyítvány rendszer bevezetését, a bizonyítványokkal történő kereskedést?.....	13

1. Milyen jogszabályok és uniós jogforrások vonatkoznak az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerre (EKR)?

- az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény (Ehat. tv.);
- az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról szóló 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelet (Ehat. vhr.);
- a végfelhasználási energiamegtakarítással kapcsolatos adatszolgáltatásról szóló 17/2020. (XII. 21.) MEKH rendelet;
- az Európai Parlament és a Tanács 1099/2008/EK rendelete (2008. október 22.) az energiastatisztikáról;
- az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról;
- a Bizottság (EU) 2019/1658 ajánlása (2019. szeptember 25.) az energiahatékonysági irányelv értelmében előírt energiamegtakarítási kötelezettségek átültetéséről (a továbbiakban: bizottsági ajánlás).

2. Melyek a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) feladatai az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerrel összefüggésben?

- a tárgyévet megelőző év november 30. napjáig meghatározza a tárgyévben esedékes energiamegtakarítás mértékét;
- gyűjti a lejelentett megtakarításokat;
- ellenőrzi a megtakarítások hitelességét;
- online platformot üzemeltet a dokumentációk kezelésére;
- figyelemmel kíséri a kötelezettségek teljesítését, az adatszolgáltatási kötelezettség nem vagy nem megfelelő teljesítése esetén szankcionál;
- ellenőrzi az energiamegtakarítási és járulékfizetési kötelezettségek teljesítését;
- kidolgozza és félévente felülvizsgálja, új intézkedésekkel bővíti a leggyakoribb, egyszerűen elszámolható, sztenderd intézkedéseket tartalmazó jegyzéket (katalógus).

3. Kik tartoznak az EKR kötelezeti körébe?

- villamos energia kereskedelmi és egyetemes szolgáltatói engedélyesek;
- földgáz kereskedelmi és egyetemes szolgáltatói engedélyesek;
- közlekedési célú üzemanyagot végső felhasználók részére értékesítő gazdálkodó szervezetek.

4. Hogyan kell eljárni a tárgyévben esedékes energiamegtakarítás mértékét megállapító határozat átvételét követően?

Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer lényege, hogy a kötelezetteknek olyan programokat kell bevezetniük és olyan intézkedéseket kell végrehajtaniuk, amelyek a végfelhasználóknál igazolt energiamegtakarítást eredményeznek. A Hivatal a leggyakoribb, sztenderdizálható, energiahatékonyságot javító intézkedésekre az elszámolást és a keletkező energiamegtakarítás megállapítását megkönnyítendő

jegyzéket dolgoz ki, amelynek a tervezete a <https://www.enhat.mekh.hu/ekr> weboldal „EKR sztenderd intézkedési jegyzék” menüpontja alatt érhető el. A jegyzékben szereplő intézkedések mellett a kötelezetteknek lehetősége van egyedi energiamegtakarítást eredményező intézkedések elszámolására is, amely esetekben az energiamegtakarítást energetikai audittal kell megállapítani. Az energiamegtakarítási kötelezettségként elszámolni vagy más kötelezettek számára átruházni kívánt energiamegtakarításokat (függetlenül attól, hogy a mértéke az intézkedési jegyzék vagy egyedi energetikai audit alapján került megállapításra) a Hivatal által névjegyzékbe vett energetikai auditáló szervezettel kell hitelesíteni. Hitelesítés nélküli energiamegtakarítás a Hivatalhoz nem jelenthető be és a Hivatal részéről nem számolható el energiamegtakarítási kötelezettség teljesítéseként. (A hitelesítésre jogosult energetikai auditáló szervezetek – elérhetőséget is tartalmazó – névjegyzéke a Hivatal energiahatékonysággal foglalkozó honlapján érhető el (<https://www.enhat.mekh.hu/audit>) a „Névjegyzékek” menüpont alatt.)

A kötelezett fél az energiamegtakarítási kötelezettségét akár saját tevékenységi körében, akár tevékenységi körén kívül eső más szektorban végrehajtott energiahatékonysági beruházással vagy energiahatékonyságjavító intézkedéssel, valamint más kötelezett felek, kötelezett félnek nem minősülő energiahatékonysági szolgáltatók vagy egyéb harmadik személyek által megvalósított hitelesített energiamegtakarítással is teljesítheti.

5. Milyen határidővel kell bejelenteni az energiamegtakarítási kötelezettség teljesítését?

A kötelezett fél az energiamegtakarítási kötelezettség teljesítéseként egy adott évre elszámolni kívánt hitelesített energiamegtakarítást és az azt alátámasztó adatokat az EKR adatgyűjtő rendszer útján legkésőbb a tárgyévet követő március 31-ig jelentheti be a Hivatal részére a 17/2020. (XII. 21.) MEKH rendeletben megállapított módon és adattartalommal. Első alkalommal a 2021-re vonatkozó jelentés megküldésének határideje: 2022. március 31.

6. Milyen módon lehetséges az elért megtakarítás több évre történő beszámítása, ill. átvitele egyik évről a másikra?

Az EKR bevezetésének célja, hogy széles körben alkalmazott tényleges energiamegtakarítási intézkedések megvalósításával teljesíthetőek legyenek az energiahatékonysági irányelv 7. cikkében a 2021-2030. közötti kötelezettségi időszakra meghatározott kumulált célkitűzések. Ezen időszakon belül van lehetőség a tárgyéven kívül is elszámolni megtakarítást.

Az adott évre bejelentett energiamegtakarítás tárgyévi kötelezettség feletti része a két megelőző évre visszamenőleg is elszámolható elért megtakarításként, de csökkentett értékkel. Ez azt jelenti, hogy a tárgyévet megelőző évre vonatkozóan 50%-os, a tárgyévet megelőző második évre vonatkozóan 25%-os mértékben vehető figyelembe a megtakarítás (kivéve a 2021. és 2022. évekre vonatkozó teljesítéseket, amelyeknél a tárgyévet követő évekből visszamenőleges beszámításra nincs lehetőség, a csökkentések figyelembevételével sem).

A kötelezettséget előre is lehet teljesíteni, előnyös feltételekkel. Az adott évben teljesített többlet energiamegtakarítást a következő évre vonatkozóan 1,5-szeres szorzóval lehet elszámolni (amennyiben a megtakarítás hitelesített időtartama legalább 3 év).

Ha a kötelezett fél az adott évre számára előírt energiamegtakarítási kötelezettséget nem éri el, a tárgyévet követő március 31-ig nyilatkozik, hogy kötelezettségét a következő két év egyikében fogja teljesíteni (figyelembe véve az említett vonatkozó csökkentést), vagy pedig dönthet úgy, hogy megtakarítási kötelezettségét – részben vagy egészben – kiváltja energiahatékonysági járulék megfizetésével. Ennek mértéke minden nem teljesített 1 GJ/év után 50 000 Ft. Az energiahatékonysági járulékból származó

bevételeket elsődlegesen a támogatandó háztartások energiahatékonyságát javító alternatív szakpolitikai intézkedések finanszírozására kell felhasználni.

7. Milyen energiamegtakarítás számolható el a kötelezettségi rendszerben?

Az energiahatékonyságról szóló törvény alapján végfelhasználási energiamegtakarítást kell elérni a végső felhasználók körében, vagyis intézkedés vagy beruházás eredményeként, az energia hatékonyabb felhasználása révén a végsőenergia-igényt kell csökkenteni a végső felhasználók körében. A végsőenergia-fogyasztás fogalmába nem tartozik bele az energiaátalakítási és energetikai ágazat számára szolgáltatott energia (Ehat. tv. 1. § 32. pont).

8. Mely energiafogyasztás minősül végsőenergia-fogyasztásnak?

Annak megítéléséhez, hogy egy adott energiafogyasztás végsőenergia-fogyasztásnak minősül-e, minden esetben meg kell vizsgálni az energiastatisztikáról szóló 1099/2008/EK rendelet „*A. melléklete*” szerinti besorolásokat, pl.: „*2.6. Végsőenergia-fogyasztás (a végfelhasználás meghatározása)*”. Amennyiben egy adott energiafogyasztás végfelhasználásnak minősül, akkor e fogyasztás csökkentése az EKR-ben elszámolható.

9. Ha egy gazdálkodó szervezet főtevékenysége az energiaátalakítási ágazatba sorolandó, akkor elszámolható-e az EKR-ben a cégen belül végzett beruházásból származó energiamegtakarítást?

Ha egy gazdálkodó szervezet az energiafelhasználási ágazathoz és emellett egyéb, a végfelhasználási ágazathoz sorolható tevékenységeket is végez, akkor kizárólag a végfelhasználási ágazathoz sorolandó tevékenysége kapcsán elért megtakarítást számolhatja el az EKR-ben, függetlenül attól, hogy mi a főtevékenysége.

A gazdálkodó szervezetek azon tevékenységeit, amelyek nem tartoznak a termelési vagy szolgáltatási tevékenység lényegi részéhez, de segítik a termelő egység általános működését, szintén az 1099/2008/EK rendelet szerinti besorolás alapján kell osztályozni annak megítélése érdekében, hogy e tevékenység kapcsán elért megtakarítás elszámolható-e az EKR-ben. Ilyen tevékenységek pl.: adminisztráció, könyvelés, szállítás, raktározás, beszerzés, reklám, javítás, karbantartás, üzemi óvoda, üzemi étterem stb. A legtöbb kiegészítő tevékenység a „*2.6. Végsőenergia-fogyasztás (a végfelhasználás meghatározása)*” ágazaton belül a „*2.6.3.1. Kereskedelmi és közszolgáltatások*” ágazat alá sorolható, tehát végfelhasználásnak minősül.

10. Mit jelent, hogy a kötelezett vagy a beruházást megvalósító hozzájárulásának addicionálisnak kell lennie?

A Hivatal a kötelezett vagy a beruházást megvalósító részéről elvárt hozzájárulás tekintetében az addicionális hozzájárulási kritériumot akként értelmezi, hogy olyan közreműködést kell kifejteniük, *amely nélkül a beruházás nem valósult volna meg*. A Hivatal az egyedi eset összes körülményének mérlegelése alapján állapítja meg, hogy az adott esetben kifejtett, igazolt és hitelesített hozzájárulás megfelel-e a jogszabályi követelményeknek.

A Hivatal az Ehat. tv. 15/A. § (5) bekezdése alapján vizsgálni fogja a „*beruházást vagy az intézkedést megvalósító személy*” meglétét, aki részéről elvárt az addicionális hozzájárulás kifejtése. E személy lehet a kötelezett, a kivitelező, az energetikai tanácsadó, bármely energiahatékonysági szolgáltató, egyéb harmadik személy, de nem lehet maga a beruházó végső felhasználó. A beruházó végső felhasználó beruházás megvalósításáról hozott döntésének más, megnevezett személy hozzájárulására kell kialakulnia.

Az addicionális hozzájárulás egyedi esetekben való elfogadhatósága érdekében a Hivatal javasolja az alábbi elvek követését: a hozzájárulás legyen előzetes és meghatározott személytől származzon, de ne magától a beruházó végső felhasználótól, kivéve, ha a kötelezett a beruházó végső felhasználó és saját eszközein hajt végre intézkedést.

11. Mely tevékenység minősülhet addicionális hozzájárulásnak?

Bármely tevékenység, tevékenységek és szolgáltatások összessége elfogadható, amely alkalmas arra, hogy a beruházó végső felhasználó elhatározását olyan irányba alakítsa, hogy a beruházás megvalósítása mellett döntsön, pl. helyszíni szemlén alapuló energetikai tanácsadás, energetikai tanúsítvány vagy részletes terv szolgáltatása, az elérhető megtakarítás kiszámítása, a költségek megtérülésének kiszámítása, állami támogatási programok ismertetése, pályázati feltételeknek való megfelelés vizsgálata, pályázati segítség nyújtása, pályázati biztosítása, a beruházás megkezdése előtt egyeztetés a megtakarítás későbbi megvásárlásáról, vételi ajánlat adása, megegyezés a későbbi adásvétel lényeges feltételeiben vagy más közvetlen részvétel, illetve közreműködés.

Az addicionális hozzájárulási kritériumnak megfelelő hozzájárulások beazonosítása kapcsán a Hivatal felhasználja a bizottsági ajánlás IX. függelékében foglaltakat is.

„Az energiaszolgáltató által az energetikai végfelhasználók részére biztosított kiterjedt tanácsadás általában nem tekinthető elégségesnek a lényeges részvétel bizonyítására. Az ilyen intézkedések gyakran mindössze néhány típusú visszajelzésből állnak (például a honlapokon) azzal kapcsolatban, hogyan csökkenthetik a végfelhasználók az energiafogyasztásukat.

Tekintettel az egyes intézkedések által általában megcélozható egyéni fellépések széles körére, a kapcsolódó energiamegtakarításra vonatkozó becslések nagyfokú bizonytalanságára és a megtakarítás korlátozott nagyságára², általában szükség van helyszíni tevékenységekre vagy a gazdasági ösztönzők néhány típusára, hogy biztosítani lehessen jelentős számú fellépés tényleges végrehajtását és a részt vevő felek, a megbízott felek vagy a végrehajtó állami hatóságok tényleges érdemi bevonását. Hasonló megfontolások vonatkoznak a tájékoztató kampányokra.”

További hozzájárulások például:

- pénzügyi támogatás,
- célzott, konkrét energiahatékonysági intézkedés(ek)re vonatkozó energetikai tanácsadás,
- a fellépés megtervezéséhez vagy végrehajtásához nyújtott technikai támogatás.

12. Melyek az addicionális hozzájárulás igazolásának lehetséges formái?

Az addicionális hozzájárulás megléte a beruházó végső felhasználó részéről igazolható nyilatkozattal, vagy a beruházó végső felhasználó és a hozzájárulást kifejtő közötti írásbeli megállapodással, kivitelezési, tanácsadási, egyéb szerződéssel, amely – többek között – részletezi az addicionális hozzájárulást kifejtő – előző pont szerinti – tevékenységét.

---

² A háztartások esetében a szakirodalom szerint az ilyen típusú intézkedésekből várható energiamegtakarítás az előzetes becslések szerint elérheti a teljes fogyasztás 2-3 %-át (Gaffney, K., 2015, Calculating energy savings from measures related to information and advice on energy efficiency [Az energiahatékonysági tájékoztatással és tanácsadással kapcsolatos intézkedésekből származó energiamegtakarítás kiszámítása], előadás az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerek és a 7. cikk értelmében vett egyéb szakpolitikai intézkedések hatásának kiszámítására vonatkozó közös módszerekről és elvekről szóló műhelytalálkozó keretében; <http://iet.jrc.ec.europa.eu/energyefficiency/node/9080>).

A fenti tartalmú nyilatkozatok, írásbeli megállapodások, szerződések bemutatása feltétlenül szükséges a hitelesítő szervezet számára, hogy az addicionális hozzájárulás meglétéről meg tudjon győződni, és feltétlenül szükségesek a Hivatal számára az esetleges hatósági ellenőrzés során. Ezért az Ehat tv. 15/A. § (1) bekezdése szerint a kötelezett félnek a saját maga által megvalósított, vagy számára átruházott intézkedéssel kapcsolatos teljes dokumentációt a kötelezettségi időszak végéig, de legalább az intézkedés vagy beruházás megvalósulásától számított 5 évig meg kell őriznie.

13. Mit kell érteni az addicionális hozzájárulás szükségességén, ha a beruházáshoz alternatív szakpolitikai intézkedéseket is igénybe vesznek?

Az Ehat. tv. 15. § (3) bekezdése alapján, ha a beruházáshoz valamely alternatív szakpolitikai intézkedést, pl. TAO kedvezményt, vagy egyéb vissza nem térítendő támogatást is igénybe vesznek, akkor a kifejtett addicionális hozzájárulásnak az érintett alternatív szakpolitikai intézkedések igénybevételére is ki kell terjednie. Ez akként igazolható, hogy a beruházó végső felhasználó nyilatkozatában vagy a beruházó végső felhasználó és a hozzájárulást kifejtő közötti írásbeli megállapodásban, kivitelezési, tanácsadási, egyéb szerződésben feltüntetésre kerül, hogy az érintett támogatások bemutatásra kerültek, a hozzájárulást kifejtő segítséget nyújtott a pályázásban, a támogatás igénybevételében, stb.

14. Lehet-e utólagos az addicionális hozzájárulás?

Az addicionális hozzájárulás nem lehet utólagos, mindenképpen előzetesnek kell lennie, azonban nem kizárólag a kötelezett fejtheti ki. Abban az esetben, amikor a kötelezett harmadik féltől vásárol meg egy elkészült beruházással elért megtakarítást, az addicionális hozzájárulást más személy fejti ki.

15. Mentésül-e a kötelezett az EKR-kötelezettség teljesítése alól a mezőgazdasági célú üzemanyag-értékesítés vonatkozásában?

Az energiamegtakarítási kötelezettség számítása során a kötelezettség alá vont energiamennyiségbe a számítás alapjául szolgáló évben a kötelezett fél által értékesített közlekedési célú üzemanyag értékesítése számít bele. Közlekedési célú üzemanyagnak minősül az Ehat. tv. definíciója értelmében a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény szerinti üzemanyag, a repülőgép-üzemanyag kivételével.

A kötelezeti minőség meghatározásakor az Ehat. tv. az üzemanyag-értékesítés vevőköre szempontjából nem tartalmaz eltérő szabályozást, vagyis a mezőgazdasági célból történő értékesítés is végső felhasználási célú értékesítésnek minősül az energiamegtakarítási kötelezettség megállapítása tekintetében. A mezőgazdasági, vagyis szintén végfelhasználási célú üzemanyag-értékesítés után az EKR kötelezettség alól a Hivatalnak mint végrehajtó hatóságnak nincs felhatalmazása mentesíteni a kötelezettet.

16. Elszámolható-e a szén, fa, biomassza, egyéb tüzelőanyagok felhasználása által elért végsőenergia-megtakarítás?

Igen, elszámolható, amennyiben ténylegesen végsőenergiában kimutatható megtakarításról van szó. A kiinduló állapot és az intézkedést követő állapot közötti energiamegtakarítást ezeknél az eseteknél is ki kell mutatni és igazolni kell. Figyelembe kell venni az Ehat. vhr. 7. mellékletében megállapított egyéb kritériumokat, pl. addicionalitás elve, jogszabályokban vagy uniós jogi aktusokban meghatározott követelményszinteket meghaladó megtakarítás.

17. Milyen megújuló energiát felhasználó technológiák számolhatók el az EKR keretében?

Az energiamegtakarítási kötelezettség teljesítése során van lehetőség a kisléptékű, fogyasztásközei megújulóenergia-technológiák épületekbe való beépítésének vagy épületekre való felszerelésének figyelembe vételére, feltéve, hogy ellenőrizhető, mérhető vagy becsülhető energiamegtakarítást eredményeznek. Erre a bizottsági ajánlás X. függeléke ad pontos, számítási példákkal alátámasztott útmutatást, továbbá a sztenderd elszámolásra az EKR-katalógus tartalmaz ismertetést. A fotovoltaikus villamosenergia termelés nem számolható el energiamegtakarításként, mivel az energia fogyasztás nem csökken, csak más forrásból származó energiából kerül kielégítésre, ami nem eredményez hatékonyságnövelésből származó végsőenergia-megtakarítást.

18. Hogyan kell majd alkalmazni a katalógus felülvizsgálatát követő módosításokat a folyamatban lévő beruházásokra?

A sztenderd energiahatékonysági intézkedés jegyzék (EKR-katalógus) célja, hogy energetikai audit nélkül, egyszerűsített számítással lehessen az elért energiamegtakarítás nagyságát meghatározni. A katalógus a 17/2020. (XII. 21.) MEKH rendelet mellékleteként kerül kiadásra és a hatályos magyarországi és európai uniós rendeletekben és ajánlásban lévő számítási szabályokat, minimum követelményeket dolgozza fel. A katalógust a Hivatal az Innovációs és Technológiai Minisztériummal (ITM) előzetesen egyeztetve fél évente felülvizsgálja, szükség szerint módosítja, kiegészíti. A módosításoknak nincs visszamenőleges hatálya. Amennyiben a katalógus tartalma a kötelezett fél megkezdett beruházására nézve a kötelezett álláspontja szerint hátrányosan módosul, akkor még mindig lehetőség van a megtakarítás energetikai auditor általi megállapítására a katalógus alapján számítható megtakarítás volumene helyett.

19. Kié a létrejövő energiamegtakarítás mint vagyoni értékű jog?

Az EKR-ben elszámolható energiamegtakarítás a beruházó végső felhasználót megillető korlátozottan forgalomképes vagyoni értékű jog, amely kizárólag a kötelezett fél részére ruházható át. E vagyoni értékű jog értékesítésére a beruházó végső felhasználón kívüli személy a beruházó végső felhasználóval kötött megállapodás alapján jogosult. Megállapodás hiányában tehát a beruházó végső felhasználó jogosult hitelesíteni és értékesíteni az EKR-ben elszámolható megtakarítást, megfelelő megállapodás esetén pedig a megállapodásban – a végső felhasználó beruházó által erre – feljogosított személy. A hitelesítő szervezeteknek kiemelt felelőssége van abban, hogy az EKR-ben elszámolható megtakarításnak, mint vagyoni értékű jognak a valódi jogosultja számára adják ki a hitelesítést. ESCO finanszírozással megvalósuló beruházás esetén is, kifejezett megállapodás hiányában, a végső felhasználó az EKR-ben elszámolható megtakarítás, mint vagyoni értékű jog jogosultja.

A nem hitelesített vagy a Hivatal által érvénytelenített energiamegtakarítás átruházása, továbbá az energiamegtakarítás nem kötelezett félnek minősülő vevő részére történő átruházása semmis (Ehat. 15/B. § (3) bek.).

20. Értékesíthet-e megtakarítást egy kötelezett fél más kötelezett részére?

Nincs akadálya, mivel az elért megtakarítás a hitelesítést követően vagyoni értékű joggá alakul és korlátozottan forgalomképes vagyonelemként értékesíthető. Ez a korlátozás csupán annyit jelent, hogy a vagyonelem szerzője kizárólag kötelezett lehet, az értékesítő viszont lehet kötelezett és harmadik személy is.

A szervezett másodlagos piac tekintetében ezeket a szabályokat – amennyiben szükség lesz rá – kormányrendelet tovább fogja részletezni, de a megtakarítások mobilitását az Ehat. tv. már a mostani rendelkezéseivel is lehetővé teszi. Az Ehat. tv. a kötelezettek közös teljesítésére is lehetőséget biztosít.

21. Honnan tudom, hogy mekkora nagyságú energiamegtakarítási kötelezettséget kell teljesítenem az adott évben?

A Hivatal az egyes kötelezett felek számára határozatban állapítja meg a tárgyévben esedékes energiamegtakarítás mértékét a tárgyévet megelőző év november 30. napjáig. Első alkalommal az előbbiektől eltérően a Hivatal a 2021. évben esedékes energiamegtakarítás mértékéről szóló határozatokat 2021. március 31-ig küldte meg.

22. Hogyan határozza meg a Hivatal a végfelhasználók részére értékesített földgáz mennyiségét és az energiamegtakarítási kötelezettséget?

- a) A kötelezeti minőséget a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény szerinti kereskedelmi engedély alapozza meg.
- b) A földgázkereskedelmi engedélyesektől a végfelhasználási energiamegtakarítással kapcsolatos adatszolgáltatásról szóló 17/2020. (XII. 21.) MEKH rendelet 2. § (2) bekezdése szerinti formában és tartalommal bekérte a kötelezett és jogelődje által a lakossági fogyasztóknak értékesített földgáz mennyiségét – ami közvetlenül végfelhasználásnak minősül.
- c) Ezen túlmenően bekérte a kötelezett és jogelődje által a gazdálkodó szervezeteknek értékesített földgáz mennyiségét. Ebből levonta az üzemi erőműveknek értékesített földgáz mennyiségét, majd az energiaátalakító szektor vállalatainak (közel 4400 vállalat) és a földgázt nem energetikai (alapanyag) célra hasznosító vállalatoknak értékesített földgáz mennyiségét. A vállalatok beazonosítása során a Hivatal az Országos Statisztikai Adatgyűjtő Program energiastatisztikai adataival összhangban a Magyarországon bejegyzett társaságok (TEÁOR) főtevékenységét vette alapul.
- d) 2021. évben a b) és c) pontban meghatározott földgázmennyiség összegének a 0,05%-a az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerben a kötelezett által teljesítendő új végsőenergiamegtakarítás volumene.

A földgázkereskedelmi engedélyesek az energiamegtakarítási kötelezettségük megállapításához szükséges 2019. évi földgáz értékesítésükről a G610b űrlapon szolgáltatott adatot a Hivatal részére, amelyben a nem lakossági partnerek részére értékesített földgáz mennyiségéről bruttó fűtőértéken számolt kWh-ban szolgáltatott adatot. Az így kapott energiamennyiséget a Hivatal átváltotta GJ mértékegységre (1 kWh = 0,0036 GJ), a GJ-ban kifejezett bruttó fűtőértéket (GCV) pedig elosztotta 1,1081-gyel, hogy megkapja a végsőenergia-felhasználásnál figyelembe vett nettó fűtőértéket (NCV). Az így kapott nettó fűtőérték alapján került meghatározásra az energiamegtakarítási kötelezettség mértéke is. A MWh-ról GJ-ra történő átváltásra alkalmazott konverziós érték ennek közelítőleg megfelel (bruttó 1 MWh = 3,6 GJ; nettó fűtőértékre átszámítva: $3,6 \text{ GJ} / 1,1081 = 3,2491$).

23. Hogyan határozza meg a Hivatal a végfelhasználók részére értékesített villamos energia mennyiségét és az energiamegtakarítási kötelezettséget?

- a) A kötelezeti minőséget a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény szerinti kereskedelmi engedély alapozza meg.
- b) A villamos energia kereskedelmi engedélyesektől a végfelhasználási energiamegtakarítással kapcsolatos adatszolgáltatásról szóló 17/2020. (XII. 21.) MEKH rendelet 2. § (1) bekezdése szerinti formában és tartalommal bekérte a kötelezett és jogelődje által a lakossági fogyasztóknak értékesített villamos energia mennyiségét – ami közvetlenül végfelhasználásnak minősül.

- c) Ezen túlmenően bekérte a kötelezett és jogelődje által a gazdálkodó szervezeteknek értékesített villamos energia mennyiségét. Ebből levonta az energiaátalakító szektor vállalatainak (közel 4400 vállalat) értékesített villamos energia mennyiségét. A vállalatok beazonosítása során a Hivatal az Országos Statisztikai Adatgyűjtő Program energiasztatisztikai adataival összhangban a Magyarországon bejegyzett társaságok (TEÁOR) főtevékenységét vette alapul.
- d) 2021. évben a b) és c) pontban meghatározott villamos energia mennyiség összegének a 0,05%-a az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerben a kötelezett által teljesítendő új végsőenergia-megtakarítás volumene.

24. Hogyan határozta meg a Hivatal a végfelhasználók részére értékesített közlekedési célú üzemanyag mennyiségét és az energiamegtakarítási kötelezettséget a 2021. évre vonatkozóan?

A közlekedési célú üzemanyagokat forgalmazó kötelezettektől a 17/2020. (XII. 21.) MEKH rendelet 1. § (1) bekezdése szerinti formában és tartalommal bekérte a kötelezett és jogelődje által az egyes vevőknek értékesített közlekedési célú üzemanyag mennyiségét üzemanyag-típusonként. Az adatszolgáltatás nem vagy nem megfelelő teljesítése esetén a Hivatal a NAV által a kötelezett közlekedési célú üzemanyag-forgalmáról szolgáltatott adatok alapján határozta meg a kötelezettség alapját (amelybe nem számít bele a saját felhasználás), a végfelhasználóknak értékesített üzemanyag volumenét.

A repülőgép-üzemanyag az Ehat. tv. 1. § 23a. pontja alapján nem minősül közlekedési célú üzemanyagnak, ezért a repülőgép-üzemanyag nem számít bele a kötelezettség alapjába.

I. Adóraktárak:

A Hivatal az EKR rendszerbe teljesítendő, 2019. évre vonatkozó adatszolgáltatás során bekérte

- a) a kötelezett vagy jogelődje által adóraktárként magánszemélyek részére értékesített közlekedési célú üzemanyagok mennyiségét üzemanyag-típusonként,
- b) a kötelezett vagy jogelődje által adóraktárként jövedéki kereskedőnek értékesített közlekedési célú üzemanyagok mennyiségét kereskedőnként és üzemanyag-típusonként,
- c) a kötelezett vagy jogelődje által adóraktárként jövedéki kiskereskedőnek értékesített közlekedési célú üzemanyagok mennyiségét kereskedőnként és üzemanyag-típusonként,
- d) a kötelezett vagy jogelődje által adóraktárként egyéb személynek értékesített közlekedési célú üzemanyagok mennyiségét vevőnként és üzemanyag-típusonként.

Az adóraktár által bértárolt üzemanyagból kitarolt volumen nem számít be az adóraktár kötelezettségének alapjába. 2021. évben az a) és d) pontban értékesített közlekedési célú üzemanyag-mennyiség összegének a 0,05%-a az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerben a kötelezett által teljesítendő új végsőenergia-megtakarítás volumene. A kötelezetti minőséget a közlekedési célú üzemanyag forgalmazása alapozza meg.

II. Jövedéki engedélyes kereskedők:

A Hivatal az EKR rendszerbe teljesítendő, 2019. évre vonatkozó adatszolgáltatás során bekérte

- a) a kötelezett vagy jogelődje által jövedéki engedélyes kereskedőként magánszemélyek részére értékesített közlekedési célú üzemanyagok mennyiségét üzemanyag-típusonként,
- b) a kötelezett vagy jogelődje által jövedéki engedélyes kereskedőként magánszemélyeken kívüli személyek részére értékesített közlekedési célú üzemanyagok mennyiségét vevőnként és üzemanyag-típusonként.

2021. évben az a) pontban szereplő volumennek és a b) pontban szolgáltatott adatok jövedéki kiskereskedőknek értékesített közlekedési célú üzemanyag volumenével csökkentett mennyiségnek a 0,05%-a az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerben a kötelezett által teljesítendő új végsőenergia-megtakarítás volumene. A kötelezeti minőséget a közlekedési célú üzemanyag forgalmazása alapozza meg.

III. Üzemanyag kiskereskedők:

A Hivatal az EKR rendszerbe teljesítendő, 2019. évre vonatkozó adatszolgáltatás során bekérte

- a) a kötelezett vagy jogelődje által üzemanyag kiskereskedőként forgalmazott közlekedési célú üzemanyagok mennyiségét eladónként (adóraktár, jövedéki engedélyes kereskedő) üzemanyag-típusonként.

2021. évben az a) pont szerint értékesített közlekedési célú üzemanyag 0,05%-a az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerben a kötelezett által teljesítendő új végsőenergia-megtakarítás volumene. A kötelezeti minőséget a közlekedési célú üzemanyag forgalmazása alapozza meg.

25. Van-e arra lehetőség, hogy a 2021-ben elkezdett, de 2022-ben befejeződött beruházásokat 2021-re 100%-ban el lehessen számolni?

Csak a 2021-ben már befejezett intézkedések figyelembe vételére van lehetőség.

A járulékfizetés alternatíva lehet azoknak, akik az első években nem tudtak projekteket lezárni, elért eredményeket felmutatni. 2021. évre vonatkozóan a 2020. január 16. után megkezdett, 2021. évben befejezett intézkedésekből származó végsőenergia-megtakarítás számolható el.

26. Hogyan befolyásolja egy intézkedés kezdő időpontja, befejezése, hitelesítése, az auditnak a Hivatal felé történő bejelentése azt, hogy mely évre lehet elszámolni megtakarításként?

Az Ehat. tv. 15. § (5) bekezdése értelmében egy elszámolható beruházás kezdő időpontja legkorábban 2020. január 16. lehet azzal, hogy a befejezésére 2021. évben kerül sor. Ennek oka az, hogy ezen a napon jelent meg a Nemzeti Energia- és Klímaterv, amely rögzítette, hogy Magyarország bevezeti az EKR rendszert, innentől kezdve értelmezhető az addicionalitás az elért megtakarítások terén. Egyéb kööttség nincs, de a kötelezettség teljesítésére elszámolni csak megvalósult és készre jelentett beruházásokból eredő, mérhető vagy számítható, hitelesített megtakarításokat lehet.

27. Visszavonható-e a Hivatalhoz bejelentett energiamegtakarítás?

A Hivatalhoz a 2021. és 2022. évi energiamegtakarítási kötelezettség teljesítésére bejelentett energiamegtakarításokat a Hivatal a következő év március 31-én lezárja, de a lezárásig bármikor módosítható, cserélhető, visszavonható. A bejelentett energiamegtakarítás visszavonására ezt követően nincs lehetőség. A többlet energiamegtakarítás 150%-os mértékben a következő évi kötelezettség teljesítéseként kerül elszámolásra.

28. Hogyan működik a visszamenőleges elszámolás?

Az Ehat. tv. először 2024-ben, a 2023. évi kötelezettség vonatkozásában ad lehetőséget arra, hogy a kötelezett visszamenőlegesen számoljon el megtakarítást, ha a 2023. évre nézve a kötelezeti teljesítés nem történt meg (és a kötelezett a későbbi teljesítésről a kötelezettség évét követő év március 31-ig nyilatkozott), de a 2024. évi kötelezettség teljesítése teljes egészében megtörtént. Ebben az esetben a tárgyévet megelőző (t-1.) évre 50%-os diszkontálással történik az elszámolás, 2025-ben a 2023. évi kötelezettség teljesítése a

tárgyévét megelőző második (t-2.) évre 75%-os diszkontálással számolható el, de ebben az esetben is csak akkor, ha a 2025. évi kötelezettség teljesítése teljes egészében megtörtént. Ennek oka a halmazott tagállami kötelezettség teljesítéséhez kapcsolódik - ösztönzés a minél korábbi, minél hosszabb élettartamú beruházások megvalósítására.

29. Elszámolható-e megtakarítás napelem telepítésére?

A bizottsági ajánlás X. függelékének 1.4. pontja alapján fotovoltaikus berendezés felszerelése esetén nem számolható el megtakarítás, mivel az energia forrásának a megváltozása önmagában nem eredményez energiamegtakarítást. Az energiaköltségek csökkenésének oka nem a végfelhasználó energiafogyasztásának a tényleges csökkenése, hanem a villamos energia önálló termelése. A villamos energia forrásának a megváltozása nem csökkenti a végfelhasználó energiaigényét, ennél fogva az a villamosenergia-mennyiség, amellyel csökken a végfelhasználó hálózathoz történő energiafogyasztása, nem számolható el az EKR keretében.

Megjegyezzük, hogy a felhasználási helyhez közeli megújulóenergia-termelés révén a villamosenergia-hálózat szállítási vesztesége csökkenhet, amely energiamegtakarítást eredményez, azonban ez a megtakarítás nem a végfelhasználók körében keletkezik.

30. Elszámolható-e megtakarítás elektromos autóra történő cseréjére?

Igen, a számítási módszert a katalógus is tartalmazza, összhangban a bizottsági ajánlással.

31. Milyen időszakokra kell feltüntetni a megtakarítás mennyiségét az első évben – valós időszakokra kell figyelembe venni vagy teljes évre?

Az elszámolható energiamegtakarítás a beruházásnak a megvalósulása és várható élettartama, de legfeljebb 2030. december 31. közötti élettartamára kiszámolt, avulással csökkentett energiamegtakarítás egy évre eső átlaga. A Hivatal elszámolható megtakarításként teljes évi megtakarítást vesz figyelembe, függetlenül a beruházás vagy intézkedés megvalósulásának éven belüli dátumától, azonban a teljes évi megtakarítás kiszámolásakor figyelemmel kell lenni az Ehat. vhr. 7. melléklet 2.10. pontjára, vagyis az élettartam és avulás számításba vételével kell a 2021. és 2030. közötti évekre eső megtakarítást összeadni és az átlagát (mint éves megtakarítást) megállapítani.

32. Figyelembe vehető-e a 2030. december 31. utáni energiamegtakarítás a 2021-2030. között elszámolható megtakarítás megállapítása során?

Az energiahatékonysági irányelv 7. cikke 2021. január 1. és 2030. december 31. közötti periódusra definiálta a jelenlegi kötelezettségi időszakot. Ezen időszakban az energiamegtakarítás kiszámítása során figyelembe kell venni az intézkedések élettartamát és azt is, hogy idővel milyen arányban csökkennek a megtakarítások. Ezt a számítást az egyes intézkedések által a végrehajtásuk időpontjától legfeljebb 2030. december 31-ig tartó időszakban majd elérendő megtakarítások összeadásával kell elvégezni. A 2030. december 31. után elért energiamegtakarítás nem számítható bele a 2021. január 1-jétől 2030. december 31-ig tartó időszakra előírt energiamegtakarítás mennyiségébe, még abban az esetben sem, ha egyes intézkedések várható élettartama 2030. december 31-én még nem ér véget.

33. Hogyan történik a szakreferensi szolgáltatás keretében javasolt projektek elszámolása?

A szakreferens igénybevételére köteles gazdálkodó szervezetek olyan beruházása esetén, amelynek megvalósulásához a szakreferens fejtette ki az addicionális hozzájárulást, a keletkezett megtakarítás 100%-

ban elszámolható az EKR-ben. Ha a beruházáshoz vissza nem térítendő állami támogatás vagy adókedvezmény is igénybevétele került, akkor az elért megtakarításnak a támogatás vagy adókedvezmény arányán felüli része számolható el 100%-ban az EKR-ben.

Fontos azonban kiemelni, hogy az EKR-ben elszámolható energiamegtakarítás, mint vagyoni értékű jog a beruházó végső felhasználót illeti, nem a szakreferens, tehát a szakreferens hozzájárulásával megvalósult projekt EKR keretében való elszámolása vagy a megtakarítás értékesítése a szakreferens részéről nem lehet automatikus, ahhoz mindenképpen szükséges a beruházó végső felhasználóval való megállapodás.

34. Minek minősül a végfelhasználó számára értékesített gáz, ha a végfelhasználó abból saját felhasználására villamos energiát állít elő gázmotorral?

Az energiastatisztikáról szóló 1099/2008/EK rendelet A. melléklet 2.2.4. pontja alapján a villamos energiát saját célra termelő létesítmény által felhasznált tüzelőanyag-mennyiséget energiaátalakítási ágazathoz kell sorolni, ezért az energiaátalakító berendezés hatékonyságát javító beruházás nem számolható el az EKR-ben.

35. Mekkora bírság szabható ki az energiamegtakarítási kötelezettség nem-teljesítése esetén?

Amennyiben a kötelezett fél nem tesz eleget az energiamegtakarítás mértékét megállapító határozatban foglalt energiamegtakarítási kötelezettségének, illetve nem nyilatkozik arról, hogy a kötelezettségét energiahatékonysági járulék megfizetésével kívánja teljesíteni, a Hivatal minden nem teljesített 1 GJ/év energiamegtakarítás után 70 000 forint bírságot szab ki. A kötelezett fél a bírság megfizetésével mentesül a tárgyévi kötelezettség teljesítése alól.

36. A végfelhasználóknak az EKR vonatkozásában nincs együttműködési kötelezettségük az EKR-kötelezettekkel. Ez nem okoz nehézségeket?

Ilyen együttműködési kötelezettség jogszabályban nem írható elő. A kötelezett félnek az addicionális hozzájárulásával kell előmozdítania az energiahatékonysági intézkedéseket, az addicionális végsőenergiamegtakarítás elérését. A kínálat és a kötelezettek keresletének találkozása, a szervezett energiahatékonysági piac biztosíthatja az EKR-megtakarítások költségének alacsonyan tartását.

37. Tervezik-e másodlagos piac megszervezését, úgynevezett fehér bizonyítvány rendszer bevezetését, a bizonyítványokkal történő kereskedést?

A fehér bizonyítványokra vonatkozóan a jelenleg hatályos energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény és az annak végrehajtásáról szóló 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelet részletszabályokat nem tartalmaz. Az Ehat. tv. 44. § g) pontja a Kormány számára tartalmaz felhatalmazást arra, hogy:

„g) az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerben az energiamegtakarítási kötelezettség más kötelezett felek, kötelezett félnek nem minősülő energiahatékonysági szolgáltatók vagy egyéb harmadik személyek által megvalósított, hitelesített energiamegtakarítás szervezett piacon történő átruházásának, továbbá az energiahatékonysági intézkedések és az energetikai felújítások finanszírozásának részletszabályait [...] rendeletben állapítsa meg.”